

ESPAICARRAIXET

Número 16 - PRIMAVERA 2022

**REVISTA
CULTURAL
DE L'HORTA
NORD**

Paulapé

06 L'ermita dels peixets d'Alboraia

SENYA D'IDENTITAT DEL POBLE I LLOC EMBLEMÀTIC DE L'HORTA VALENCIANA

- 08** Eduard Marco Escamilla
PREMI MARIA BENEYTO DE POESIA
AMB L'OBRA 'ULTRAMARINS'
- 10** Molt més que música tradicional
LA COLLA 'LA BRAMA' DE BONREPÒS
I MIRAMBELL COMPLEIX 25 ANYS
- 12** L'èxit de perseverar a Rafelbunyol
S'AJORNA L'ACTE CENTRAL DE LA
TROBADA D'ESCOLES EN VALENCIÀ
- 14** Centre comercial obert
ALMÀSSERA IMPULSA EL COMERÇ
DE PROXIMITAT PER SER REFERENT

TAMBÉ DESTAQUEM

- 18** QUADERN DE VIATGE DE TURISME CARRAIXET
S'edita un llibre amb les experiències de Rafa Borràs als pobles de l'horta
- 20** VII EDICIÓ DEL FESTIVAL ALBALAT EN DANSA
El municipi transformarà la plaça del Castell en un escenari a l'aire lliure
- 30** ARRELS EN LA BOIRA A LA POBLA DE FARNALS
La font de Caduf i altres referències, una incògnita per a l'arqueologia
- 34** LA CANÇÓ D'AUTOR ARRIBA A GODELLA
Acull tres concerts com a seu del festival BarnaSants
- 36** AMPARO MARTÍ, PILOTARI DE MÒNCADA
Compleix el somni de ser jugadora professional

www.espaicarraixet.es
[@espaicarraixet](https://twitter.com/espaicarraixet)

ESPAI KALEBARRAKA

El pòster ke tink a ma Kasa

El pòster ke tenen a Kasa a Westminster

#sientealboraya

ALBORAIA
AJUNTAMENT

ALBORAIA
TURISME

L'amfitriona

NÚRIA GARCIA
DIRECTORA D'ESPAI CARRAIXET

Crec en la màgia

M'he donat permís per a somiar i, sabeu què? Crec en la màgia. Tinc una amiga que només llegir esta frase estarà rebufant, i ara somrient, perquè ja està Núria amb les seues bogeries. Si tu també eres una d'aixes persones que defuig de l'abstracció de l'ànima, pots deixar de llegir este article i seguir disfrutant dels meravellous continguts que portem en esta edició d'Espai Carraixet. Però si per una d'aquelles intuïxos o saps que tens una llumeta dins teua, deixa'm que et parle de la màgia.

He vist persones lamentar-se perquè els immigrants els furta-ven el treball i ara acullen a sa casa famílies ucraïneses. He sentit agraïment a la mirada de persones que havien deixat d'estimar-me. He acomiadat el meu gos per sempre i cada dia note la seua presència. He inventat projectes de comunicació que m'omplin a partir d'un suau desig al cor. He descobert que un somriure sincer sempre retorna amb afecte.

Com no he de creure en la màgia, si allò invisible és el que conté la força de la transmutació, de la valentia i l'apoderament? De cas no vos ha mogut a fer coses impensables una cosa tan aparentment senzilla com és l'amor? Vaja, ja ho he desvetllat. El truc de l'autèntica màgia, la que

totes i cadascuna de nosaltres portem dins, és l'amor. No parle de l'amor romàntic, de l'amor de parella, ni tan sols de l'amor cap als fills o els pares. Eixe tipus d'amor la major part de les vegades està malentès perquè es lliga a un sentit de propietat, es cosifica en excés i perd la seua invisibilitat. Parle de l'amor que ens pot inundar sense motiu aparent, del que naix de dins només pel fet de sentir agraïment cap a la vida.

Si descobrim sota els pensaments la puresa més bàsica, cauen les estructures preestablertes i podem anar més enllà. No dic que siga fàcil, però és possible si generem (les relacions, els projectes, els somnis) de dins cap a fora. De segur que de forma inconscient t'ha passat alguna vegada. Potser les persones que acullen famílies ucraïneses i que abans rebutjaven les persones foranes ho hagen fet sense pensar, seguint l'instint de la puresa. O tal vegada hagen descobert la màgia de la transmutació, de la creació, dels llaços invisibles, de l'amor més basal.

Aquesta màgia de la qual vos parle només és la punteta d'un ditet però, si vos endinseu en l'ànima, descobrireu quin gran poder tenim tots dins. Mireu bé, cal creure en les coses invisibles, i la més real i certera és sense dubte la màgia de l'amor en estat pur.

ESPAI CARRAIXET
Revista cultural de l'Horta Nord

Núm. 16 PRIMAVERA 2022

Directora
Núria Garcia
Subdirector
Eduard Ramírez
Redacció
Jorge Pérez
Mireia Corachán
Maria José Martínez
Il·lustracions
Paula Pérez i Lanuza
Pau Pikonenko (Kalebarraka)
Col·laboracions en este número
Nelo Vilar
Susana Martín
Enric Palanca

Disseny i maquetació
Alamida

Continguts web
Manuel Regidor
Impressió

Marí Montañana

Dipòsit legal: V-490-2018
www.espaicarraixet.es

**SEMPRE
TEUA**

La teua llengua

El convidat

DANIEL MONZÓN
DIRECTOR I GUIONISTA DE CINEMA

Des de l'illa

Si has nascut a una illa, com és el meu cas, hi ha alguna cosa en la contemplació del mar que t'impulsa cap a l'infinit. Lluny de sentir-te aïllat o constret pels petits límits de la teua terra envoltada d'aigua pels quatre costats, sents que el mar forma part de tu i que el seu horitzó obert, misteriós i inabastable és el teu... Conte això perquè viure, com ara visc, en un poble xicotet envoltat d'horta em proporciona un equilibri semblant al de la meua Mallorca natal i és que, d'alguna manera, és com viure en una petita illa envoltada per un mar diferent, molt més abastable, però igualment inspirador. Si un contempla l'horta a la nit, pot fàcilment tenir la sensació que el que contempla és el mar, una vasta extensió fosca amb llums que titil·len al fons, exactament igual que quan des de la badia de Palma observe el mar nocturn des d'una riba i divideix en la distància les llums misterioses dels vaixells o la línia de costa que tanca la badia a la distància. Aquesta analogia nocturna de l'horta i l'oceà la vaig sentir molt aviat, només arribar, i em vaig adonar de quin és el motiu pel qual viure en un nucli menut en-

volta d'una gran franja d'espai dominat per la natura és tan reconfortant. És com si el món de les grans complicacions, el món presidit pels fums, l'estrés, el soroll i la fúria quedara molt més enllà, separat per l'oceà, en aquest cas, de tarongers, carxofes, remolatxes i lletugues que d'alguna manera temperen com un filtre l'agressivitat i l'agitació de la gran urbs. Tu vius al teu petit univers, acompanyat per aquesta vasta extensió primitiva consagrada a què cresquen fruiters, hortalisses carregades d'o-

**“VIURE, COM
ARA VISC, EN UN
POBLE XICOTET
ENVOLTAT
D'HORTA EM
PROPORCIONA
UN EQUILIBRI
SEMBLANT AL
DE LA MEUA
MALLORCA
NATAL”**

lors i colors, insectes brunzidors i animals de tota mena, presidit per aquest laberint de séquies que porten la sempre reconfortant sonoritat de l'aigua. Cada vegada que xafe Madrid, cosa que passa amb freqüència, quasi sent compassió pels que viuen allà de continu, immersos en un etern embús, inflamats per l'agressivitat d'un ritme frenètic i boquejant com a peixos que intenten traure el cap per sobre del mantell de contaminació que t'impregna de negre els nassos. I més enllà de tot aquest cúmul d'horrors, Madrid és per mil motius una ciutat estupenda però que és més fàcil de suportar i fins i tot de gaudir si hom sap que després torna a la seua illa particular. Molts em pregunten si viure a una illa no dona claustrofòbia. A mi més prompte em sembla el contrari. De fet quasi diria que ací hi ha el quid de l'existència, en crear-se un la seua pròpia Ítaca, la seua petita però sòlida illa que li conferisca estabilitat, que li atorgue assossegament, aquell lloc al món que et proporcione equilibri i des d'on la contemplació de l'horitzó no signifiqui una amenaça, sinó una promesa d'aventura.

Miracle i arrels

L'ERMITA DELS PEIXETS D'ALBORAIA ÉS SENYA D'IDENTITAT DEL POBLE I UN LLOC EMBLEMÀTIC DE L'HORTA VALENCIANA

Desembocadura del Carraixet amb l'Ermita dels Peixets a la riba de la dreta del barranc

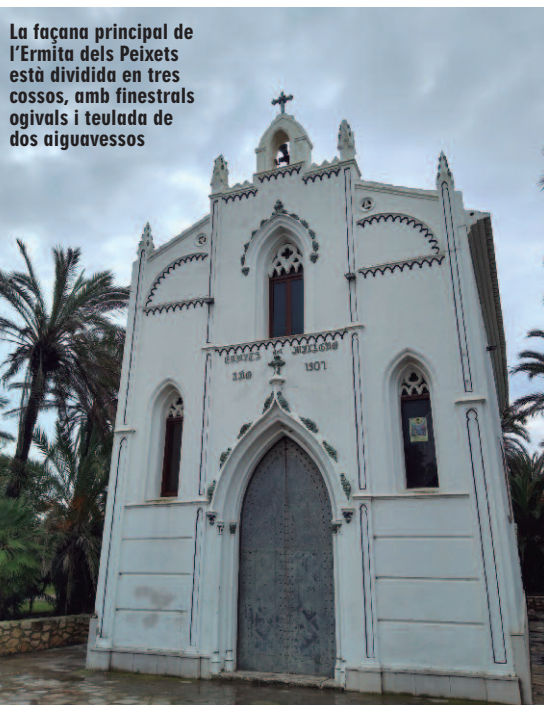
Envoltada de canyissars i palmeres, s'erigeix serena l'Ermita dels Peixets d'Alboraya, custodiant el desenllaç del Carraixet junt a la platja. És un temple senzill que, tanmateix, atresora el poder de ser senya inevitable de la identitat dels alboraiers i alboraieres, perquè és punt de trobada, lloc de festa gran i una de les ermites més populars i volgudes de tota l'Horta de València

REDACCIÓ **MARIA JOSÉ MARTÍNEZ**
FOTOGRAFIA **ARXIU D'ALBORAIA / ALAMIDA**

El rumor tranquil de l'aigua arribant al seu destí s'uneix al murmurí de les palmeres i les suaus converses dels ànecs. Estem a la desembocadura del barranc Carraixet, el qual reflecteix un temple emblanquinat i auster, envoltat d'un paratge natural d'aspecte primitiu. L'encisadora escena s'interromp, de sobte, pel pas de caminants i ciclistes, que tenen aquest punt com visita inexcusable en la seua ruta. És la popular Ermita dels Peixets d'Alboraya, situada a dos kilòmetres del centre urbà, en la partida del Miracle (del "Ragalterrax" en època dels àrabs). Un lloc que "té eixe halo especial que envolta els llocs on han succeït, i encara succeeixen, fets extraordinaris", segons l'escriptora Matilde Pepín.

Conta la tradició que, allà per 1384, el retor d'Alboraya es dirigia cap a Almàssera a donar sagrament a Hassam-Ardá, un moro convers que vivia en la població veïna. En intentar superar el Carraixet, va ser arrossegat pel corrent i va perdre l'arquella amb les sagrades formes. Quan regressava amb tristesa a la parròquia, uns pescadors anaren a buscar-lo, mera-

Els festers de l'any 1998, en l'interior de l'Ermита

La façana principal de l'Ermита dels Peixets està dividida en tres cossos, amb finestralso givals i teulada de dos aiguavessos

vellats perquè havien vist a uns peixos que portaven en les seues boques les formes perdudes, que foren recuperades així pel retor. “Tres peixos trauen a flor d'aigua el cap, duent quiscun una hostia en sa boqueta, blanca com flor de lotus sobre el Nil, i hermosa com lo sol de primavera”, cantava Mossen Jacint Verdguer. Aquest miracle va motivar la creació en eixe lloc d'una primera ermita primitiva, construïda segurament en 1414. Va ser en 1908 quan s'edificà la nova, d'estil neogòtic i dedicada al Santíssim, que va conservar el retaule de taulells representant el Miracle que hui ocupa la testera de l'altar. Les portes de zinc mostren també el fet miraculós, que fins i tot està present en els escuts d'Alboraia i Almàspera.

Devoció i identitat

L'Ermита dels Peixets és una de les sis ermites que es conserven en l'horta d'Alboraia (existiren un total d'onze) junt a la de Sant Andreu “Del retoret”, Santa Bàrbara, Santíssim Crist de les Ànimes, Sant Cristòfol i Magistre. Està considerada Bé d'Interès Cultural i les obres de canalització del Carraixet la varen respectar. Però la seua rellevància no ve marcada pel valor arquitectònic, sinó per ser tot un símbol del poble d'Alboraia, un lloc de retrobament i festa popular.

I és que el fet miraculós va esdevenir en una commemoració anual que és la segona festa local d'Alboraia, després de Sant Cristòfol, i que es coneix popularment com el “Dia dels peixets”. Se celebra el dilluns després de Pentecosta en l'Ermита i transcendeix el caràcter religiós per a convertir-se en una festa arrejada i viva. “És un dia de germanor, d'anar al paratge amb els amics i la família a fer la paella, de conversar, visitar l'Ermита i disfrutar de les tendetes de productes tradicionals i l'animació”, explica Mª José Aguilar, arxivera municipal de l'Ajuntament d'Alboraia, mentre ens mostra infinitat de fotografies de la festa. “De joves esperàvem amb il·lusió aquesta celebració, perquè era el primer dia oficial de platja”, assegura.

Enguany, i després de dos anys sense celebrar-se, la festa tornarà el 6 de juny. Tradicionalment, els festers eren triats entre els propietaris de cases o camps de les partides d'ambdues voreres del barranc (del Miracle i de Saboia). Ara, també l'organitzen persones del poble, voluntaris o confraries. Enguany seran uns deu festers, entre ells Maruja Carbonell. “Uns dies abans de la festa prepararem i netejarem l'Ermита, que estarà tot eixe dia oberta perquè pugua visitar-la tot el món”, explica. També hi haurà paella popular oferida per l'Ajuntament. “És un dia molt gran per a Alboraia, de tota la vida, perquè l'Ermита és molt estimada per tots i totes”, assegura Maruja.

Un enclavament genuí que parla de devoció però també d'identitat. Un lloc on sentir que les arrels d'un poble necessiten continuar mirant-se a l'espill amb valentia i assossec, com l'Ermита en les aigües del barranc del Carraixet. ■

EDUARD MARCO ESCAMILLA

MIRAR LLUNY I BIRBAR CADA DIA

El poeta de Borbotó guanya el premi Maria Beneyto de l'Ajuntament de València amb l'obra 'Ultramarins'

**REDACCIÓ EDUARD RAMÍREZ
FOTOGRAFIA ALAMIDA - AJUNTAMENT DE VALÈNCIA - CANTA CANALLA**

L'arrelament al paisatge de l'horta, a la cadència indòmita de llaurar cada dia la llibertat i l'estima, impregna els versos d'Eduard Marco Escamilla. Amb la seua obra 'Ultramarins', el poeta de Borbotó ha guanyat el premi Maria Beneyto de l'Ajuntament de València. Un reconeixement cabdal per a un llibre de poc més de trenta poemes, dedicat a la memòria de l'amic i poeta Manel Marí, que apareixerà publicat en l'editorial Bromera per a la propera Fira del Llibre. «Edu i jo ens coneixem des de l'època de la facultat, però realment no som amics. Som un matrimoni de conveniència, jo li porte l'agenda i li recorde quan ha d'anar a l'uròleg, i ell em convida a paelles

i m'ensenya a fer versos i cançons. Però tinc dades per a afirmar que pateix una magnífica incontinència creativa i que els que són amics d'ell de veres tenen molta sort. La paella de polp és la que millor li ix», diu Ferran Bataller, company del grup de música familiar Canta Canalla del qual Eduard n'és el cantant. Entre la broma i l'estima, Ferran Bataller apunta aspectes importants, com ara la ironia intel·ligent, l'humor com a oferiment de convivència dins la pluralitat i la incontenible creativitat de Marco. Elements que impregnen la seua manera d'estar en el món, i que practica com un exercici continu més que com la recerca d'objectius permanents. Un motiu afe-

El poeta de Borbotó a la seua casa enmig de l'horta

git per a celebrar la pròxima publicació de la seua obra escrita que ens permetrà guardar una miqueta de la seua essència en un nou flascó atemporal.

Inaugurà la seua trajectòria com a poeta l'any 2003 a Catarroja, amb 'Ideologari', dins de la col·lecció de poesia L'Alter. Amb 'La quadratura del cercle' guanyà el premi Manel Rodríguez Martínez d'Alcoi, que edità Brosquil l'any 2006. Edicions 96 li publicà el 2007 'Càbala',

Imatge promocional del darrer disc de Canta Canalla

Eduard, a l'esquerra, alçant el guardó que va recollir a l'Ajuntament de València per l'obra 'Ultramarins'

mentre que l'any 2009 edità 'Refugi incòlume' (Denes), premi Carles Salvador de la Universitat Politècnica de València.

Després d'un llarg silenci poètic, va reprendre l'activitat de forma pública a través de les xarxes socials, com un exercici exigent de tensió de les possibilitats del llen-

guatge i els ànims propis, ahora que li aprofita per a establir diàlegs directes amb les persones que el llisten. Hi estableix altres connexions, perquè també les seues creacions aprofiten per a ser musicades, com recentment la cançó 'L'Horta Nord', dins del Mural Sonor (Arrel), cantada per Vicent Torrent i Miquel Gil. També Carles Dénia ha inclòs en el seu disc 'Mussol' la peça 'Puc veure a través', que és un dels poemes que formen part del nou llibre 'Ultramarins'. Compagina la seua creativitat amb la professió com a lingüista i amb la faceta artística com a cantant de Canta Canalla, una proposta musical divertida i ben variada per al públic familiar.

«Tendeix a l'obsessió artística, també amb la poesia, mentre que en la vida quotidiana s'aproxima al caos», riu mentre ho explica Maite Reus, la seua companya de vida. Amb tot insisteix que ella encara l'està descobrint, «perquè sempre reserva alguna sorpresa. És una persona molt d'arrels, és llaurador, colombar, ha practicat la pilota, ha sigut corredor de fons... i molt fàcil en el tracte, planer i proper, que transmet constantment. I sobretot és incansable, ple de passió i vibració, una persona a qui li naix involucrar-se i li agrada fer-ho. Però ahora té uns àmbits personals de reserva que li són molt propis».

Com a conclusió i seguint el fil que trau Maite, podem afirmar que Edu Marco poa del paisatge nostàlgic de l'horta, de les arrels de vida, cap a un futur d'horitzons llaurat amb una força de voluntat molt destacada. I com ho fa amb la terra ho fa amb totes les altres activitats que desenvolupa.

Des d'Espai Carraixet recomanem al màxim que s'acosteu a la seua sensibilitat i la seua sintonia, als seus versos i al ressò de vida que ens porten. Que llegiu 'Ultramarins' i balleu amb Canta Canalla, sempre a la vostra manera. ■

Roure Blanca

Desdejunis, esmorzars, càterings
i menjar per a emportar

*"Esdeveniments amb
sabor sostenible"*

Telèfon: 638 780 803 / 623 045 122

Correu: info@roureblanca.es

Carretera Rocafort, 26 - baix
(Godella)

Antull
CERVESERIA

AV. MEDITERRÀNIA, 5.
MONTCADA
DIMECRES A DIUMENGE,
A PARTIR DE 18-30H

Facebook: Cerveseria Antull
Twitter: @cerve_antull
Instagram: @elgatdelantull

UNA GRAN SELECCIÓ DE
PRODUCTES DE PROXIMITAT
DE XICOTETS PRODUCTORS

Mercat Horta Viva

WWW.MERCATHORTAVIVA.COM

*SI VIUS A L'HORTA NORD ENVIAMENT GRATUIT

LA BRAMA

Molt més que música tradicional

La colla de Bonrepòs i Mirambell fa 25 anys d'activitat divulgant els instruments valencians més genuïns, amb un discurs renovador amb altres arts com la dansa o el teatre

REDACCIÓ JORGE PÉREZ
FOTOGRAFIA LA BRAMA / JUAN MANUEL ABELLÁN RUBIO

"Hi ha gent de l'Horta Nord que parla tan fort que brama. No parlem, bramem!", explica el músic Alejandro Blay en referir-se a un dels trets de la nostra identitat. I quina millor manera de batejar una colla de dolçainers i tabaleters que dient-li 'La Brama'? Això va pensar ara fa 25 anys un grup de veïns de Bonrepòs i Mirambell quan van crear la colla, entre els quals hi era Blay, el seu director des dels inicis.

Moguts per l'estima i l'interès per difondre per tot arreu la nostra música tradicional, portaren al carrer i visibilitzaren els instruments valencians més genuïns, el tabal i la dolçaina, amb mestratge i professionalitat, recorrent pobles de totes les comarques. Una tasca constant, de molts anys, feta amb passió, la qual ha convertit 'La Brama' de Bonrepòs i Mirambell en "la colla de més prestigi del País Valencià", tal com reconeix Blay.

El seu origen està en l'Associació Cultural 'La Brama', sorgida el 1996

de l'interès d'uns veïns del poble per la música tradicional. Tot i que el director explica que la llavor d'aquest moviment es va plantar a la Falla del Poble, la qual, en un moment de crisi econòmica que dificultava contractar bandes, va decidir portar a un mestre per ensenyar

els fallers a tocar la dolçaina i el tabalet, perquè ells mateixos formaren una banda. "L'Ajuntament va considerar interessant la iniciativa per fer-la extensiva a tot el poble. La Falla posava el casal i, l'Ajuntament, els instruments. Gent de la falla i del poble va participar-hi. Ja

La Colla després d'una cercavila en l'Ofrena a la Mare de Déu

terés del grup per renovar els registres de la música tradicional l'ha acostat a altres expressions artístiques, com ara la dansa, el teatre o el circ, per tal d'oferir al públic un discurs més ric i divers. "Sempre volem anar un pas més enllà. Tractem de ser innovadors, com ara teatralitzant els concerts i fent coses que ningú no haja fet mai. Col·laborem amb altres artistes per fer millors espectacles perquè la gent s'ho passe bé", afirma Blay, qui també reconeix la dedicació constant de les seues companyes i companys del grup, així com del president, Josep Ros.

En aquesta línia, la Colla prepara ara un nou guió original al voltant del món del circ, amb música tradicional i titelles: "Com el Circ del Sol, però amb dolçaina i tabalet", revela el director. I, mentre els músics graven un nou disc per a publicar l'any que ve, continuen col·laborant amb el teixit associatiu del poble, com en l'Ofrena de les passades Falles. L'alcalde de Bonrepòs i Mirambell, Raquel Ramiro, valora la importància de la Colla com a "insígnia" del poble. "El grup ha portat el nom del poble per totes bandes, ens ha fet molt coneguts i ha tingut una tasca fonamental per a difondre la música tradicional, tant per la seua activitat com per la seua escola", explica l'alcalde. ■

després vam crear l'associació per continuar tocant", conta el director.

L'associació va esdevenir una colla referent de la nostra música, i, més endavant, amb l'interés de professionalitzar i prestigiar la seua activitat, va fer possible un centre pioner en l'ensenyament de música tradicional. Així, el 2001 es va impulsar l'Escola de Música Tradicional de Bonrepòs i Mirambell, referent en el seu camp en la formació d'alumnat.

El centre desenvolupa un programa educatiu professional vital per a la promoció i la supervivència de la cultura musical tradicional valenciana, traslladant coneixements a les noves generacions, així com contribuint per a millorar alguns "obstacles", com reconeix Blay. "En general, la presència de la música tradicional a l'ensenyament està per desenvolupar. Hi ha una mena de rèmora amb el nostre vessant folklòric. Però som molt més que la cançó de la Manta al Coll. N'hi ha qui no ens valora com uns instru-

ments més, tot i necessitar una tècnica professional com qualsevol altre instrument", diu Blay, director també de l'Escola de Música Tradicional de Bonrepòs i Mirambell.

Nous camins artístics

'La Brama' ha fet un llarg recorregut per a divulgar el nostre llegat musical, camí en el qual continua amb molta activitat. La curiositat i l'in-

Cercavila de 'La Brama' als primers anys de la formació de la Colla

L'ÈXIT DE PERSEVERAR

TROBADA D'ESCOLES A RAFELBUNYOL

REDACCIÓ EDUARD RAMÍREZ
FOTOGRAFIA AJ. DE RAFELBUNYOL

La festa comarcal pel valencià s'ajorna al 8 de maig pel temporal de pluja, però se celebren actes complementaris, com els Premis Sambori o el sopar homenatge al poeta Vicent Penya

Hi ha un impuls constant que porta tres dècades bastint una tradició nostrada, amb alegria, confiança i l'esforç arromangat de totes les parts implicades en la construcció de la societat. Parlem de la Trobada d'escoles en valencià, una festa inclusiva forjada a partir de la cultura i l'educació des de la base del veïnat. La Trobada de Rafelbunyol ha patit incidències excepcionals, però ha demostrat com poques vegades abans que la coordinació, la il·lusió i les ganes generoses d'un equip de treball són capaces de superar qualsevol obstacle. Des de març de 2020 esperem a trobar-nos en els carrers de Rafelbunyol, xiquets i xiquetes, mestres i famílies. No va poder ser llavors per l'esclafit de la pandèmia i el confinament conseqüent, i tampoc ha pogut ser el 27 de març d'enguany per un temporal de pluges ben inusual. La festa grossa queda ajornada per al 8 de maig, però sí s'han

celebrat la major part dels actes que complementen l'esdeveniment.

Així, la setmana del 21 de març es van mostrar els cartells de les Trobades realitzats per l'alumnat de Rafelbunyol a la Casa de Cultura i els dies 23 i 24 es va celebrar la Trobada Musical a l'Auditori. El divendres 25 hi tingué lloc el sopar homenatge a Vicent Penya per reconèixer la tasca que desenvolupa l'escriptor en la defensa de la nostra llengua. Finalment, el 26 de març Rafelbunyol va acollir el lliurament dels premis de literatura en valencià Sambori Comarcal.

Trobar-nos físicament

«És molt especial tornar-nos a trobar físicament enguany, encara que no hem estat parats», diu Pablo Montaner, president de la Coordinadora pel valencià de l'Horta Nord, que també explica com el 2020 hagueren de suspendre'n la convocatòria amb tot el treball preparat. L'any passat man-

tingueren la flama amb les Retrobades i els actes virtuals possibles, entre els quals destaca el Sambori amb més de deu mil treballs participants. «Estem encantats amb l'acollida en Rafelbunyol i amb el suport municipal, una col·laboració molt important que ens ha fet estar molt a gust. A pesar de les ganes acumulades mantenim la mesura que marquen les circumstàncies, perquè l'acte més emblemàtic ha crescut amb la trobada musical, les trobades esportives, el Sambori comarcal... i ara amb la innovació de la Trobada de Secundària, que estrenem amb la implicació de prop de mil joves», explica Montaner. Aquesta novetat de la Trobada de Secundària, nascuda perquè les activitats i tallers de la Trobada estan enfocats al públic infantil i l'estudiantat quedava sense oferta des de la preadolescència, se celebrarà amb el protagonisme d'aquest sector el divendres 8 d'abril, junt amb el Sambori local.

La Trobada és catalitzadora de cooperació en la cultura popular. Així, tots els dijous de febrer i març, Rafelbunyol ha oferit tallers gratuïts per a conèixer la «dansà» valenciana. Fomentar i renovar la tradició mentre compartim vincles. En este sentit, la regidora d'Educació, Rosa Azor, ex-

pressa que la participació ciutadana «aporta sentit a les activitats. No sols a nivell educatiu, també esportiu i cultural. La major part de les associacions del poble estan implicades en la Trobada, com ara la societat musical, els dolçainers i tabaleters, l'escola i club de pilota... A més de la iniciativa de l'associació artística 'Núvols a l'àtic', que han pintat quadres inspirats en les cançons de Pep Laguarda en una exposició que s'inaugurarà el 3 d'abril».

Per al veterà impulsor d'Escola Valenciana en l'Horta Nord, Àngel Martí, la pandèmia ha tingut impactes molt negatius i propers, però també ha estat l'ocasió de prendre el protagonisme «per a una nova generació, amb l'accés a la virtualitat que afavoreix la conciliació familiar i el reforçament de l'organització». Destaca alhora que davant tendències individualistes desintegradores, «la Trobada és el moviment cívic més inclusiu, perquè a partir del valencià

com a vehicle compartit, hi trobem totes les llengües. Per això resulta tan atractiva, la gent participa com millor considera i tot suma».

La faena continuada dona fruits de categoria. I així remata l'alcalde de Rafelbunyol, Fran López: «Hem tingut un equip de treball molt nombros, entre centres, coordinadora i ajuntament, que ha treballat i ha innovat molt... Així que ni pandèmies

ni qüestions meteorològiques podran impedir que celebrem la Trobada. Era una reivindicació i un llarg desig en Rafelbunyol acollir aquesta jornada a favor de la nostra llengua, homenatjar als nostres veïns i les seues aportacions culturals, i els xiquets i les xiquetes de la comarca gaudiran a Rafelbunyol de la gran jornada de convivència que celebrarem al voltant de la nostra llengua». ■

23 d'abril Dia Internacional del Llibre

VINE A GAUDIR D'UN CONTACONTES A LA
BIBLIOTECA MUNICIPAL

"EL DESIG" D'EVA ANDÚJAR
DIMARTS, 26 D'ABRIL

17:30 H
PLACES LIMITADES
PREU: 1 €

VENDA D'ENTRADES EN: AGENDARAFELBUNYOL.COM

CENTRE COMERCIAL OBERT

Almàssera vol convertir-se en el referent del comerç de proximitat a la comarca

Una dona camina cap a la Plaça Major per un carrer de vianants replet de botigues

REDACCIÓ MARIA JOSÉ MARTÍNEZ
FOTOGRAFIA ALAMIDA

El xicotet comerç reafirma el seu paper com a revitalitzador de l'espai públic i generador de la identitat en els nostres pobles. L'Ajuntament d'Almàssera i l'Associació de Comerciants i Empresaris (ACEA) impulsen iniciatives per a defensar els establiments i els serveis professionals de la localitat

En temps d'incertesa retornem als vincles més primitius per a sentir-nos reconfortats. La família, els amics, el veïnat... La nostra tribu. De la mateixa manera, els pobles també viuen un ressorgiment del sentiment de pertinença. Hem tornat a valorar allò nostre, allò quotidià, i passem pels carrers, envaint-nos de la seua essència de sempre, que ara ens resulta encisadora i més nostra que mai. En aquest recorregut, hi ha punts vertebradors que reclamen el seu paper com a generadors d'unitat, perquè si hi ha un element capaç de crear identitat en un poble o barri és el comerç de proximitat.

Almàssera n'és conscient, i la regidoria de Promoció Econòmica Sostenible, conjuntament amb l'Associació de Comerciants i Empresaris d'Almàssera (ACEA), ha dissenyat una sèrie d'iniciatives que pretenen exaltar el paper del xicotet comerç, dinamitzant-lo, donant-li suport i generant una autèntica àrea comercial oberta de tipologia urbana.

Uns carrers per a les compres

L'Ajuntament vol convertir el poble en un referent del comerç de proximitat en la comarca. L'objectiu, a mitjà i llarg termini, és crear un nucli adaptat al comprador, atractiu, amb coherència i unitat. Un centre comercial als carrers del poble, amb la personalitat única que li confereix la convivència de comerços centenaris amb altres nous, microempreses i *start ups*. "Partirà des de la Plaça Major i s'estendrà per les vies adjacents, que són les que concentren el volum més gran de tendes, professionals i xicotetes empreses", explica Joan Carles Jover, regidor de Promoció Econòmica Sostenible. "Aquesta àrea comercial urbana, que hem de construir entre tots i totes, aconseguirà atraure tant a la gent del poble com a la de tota la comarca, de la mateixa manera que ja ho fa el mercat de venda ambulants dels dimecres, que té una identitat molt definida a l'imaginari col·lectiu

de l'Horta", assegura. I tot això demana reformular els espais, pensant tant en la clientela com en els venedors, amb una tasca de dinamització comercial perquè els carrers estiguen sempre vius.

La Fira del Comerç Local

Un bon exemple d'aquesta estimulació serà la Fira del Comerç Local (FirAl 2022), que se celebrarà el 9 i 10 d'abril i que torna després del parèntesi de la pandèmia. En ella es parlarà sobre eixa àrea comercial urbana, un concepte que quedarà reflectit en una guia comercial local que també serà presentada. Durant tot el cap de setmana hi haurà animació per als més menuts i propos-

tes culturals i lúdiques dirigides al veïnat del poble i de la comarca en general. Un exemple és la visita guiada "De la xufa a l'orxata", que posarà de manifest el paper dels productes de Km 0 que es venen en el poble. També es presentarà un projecte d'apoderament d'emprenedors locals i hi haurà un aparador on estaran presents totes les associacions del poble. Per últim, els comerços participants oferiran programacions i experiències pròpies, com un simulador d'accidents per part d'una autoescola, una classe oberta de zumba i demostracions de ioga i balls de saló d'un centre esportiu.

"Qualsevol iniciativa per a fer visible el paper del xicotet comerç és molt positiva perquè la gent ens conega i s'acostume a comprar ací, cosa que també suposa un considerable estalvi energètic", explica Raquel Pardo, presidenta de l'ACEA. "Les nostres tendes contribueixen a crear pobles vius i posen de manifest que no tot són grans superfícies, perquè, a la fi, volem un tracte de proximitat i de qualitat", assegura.

Un esforç conjunt per a aconseguir que el comerç local siga sempre la primera opció. Una elecció més personalitzada, més propera i més sostenible. I una excel·lent manera de continuar fent poble. ■

REFORMULAR ELS ESPAIS AMB UNA TASCA DE DINAMITZACIÓ COMERCIAL PERQUÈ ELS CARRERS ESTIGUEN SEMPRE VIUS

Carrer d'accés a la façana principal de l'església del Santíssim Sacrament d'Almàssera

FirAL 2022

Fira del comerç d'Almàssera
9 i 10 d'Abril

Ajuntament
d'Almàssera
**PROMOCIÓ
ECONÒMICA
SOSTENIBLE**

50 ANYS DE MÚSICA I COMPROMÍS

El Grup Carraixet arriba al mig segle de vida convertint-se en el conjunt musical valencià més longeu. Fundat en Tavernes Blanques per Lleonard Giner, per la formació han passat tres generacions de músics que han defensat la llengua, la justícia social i les arrels, fent front a una dictadura i fins i tot a un atemptat amb explosius en 1979. El grup arriba al seu 50é aniversari format per nou dones: quatre filles i una neta de Lleonard, i quatre noves incorporacions de músiques valencianes.

CONVOCATÒRIA PER A PARTICIPAR EN ESCÈNIA, LA MOSTRA DE TEATRE DE FOIOS

Del 6 al 16 de juliol se celebrarà la XX edició d'Escènia, la mostra de teatre de Foios que posa en valor els treballs de les companyies emergents del territori nacional. Fins al pròxim 15 d'abril es poden presentar a la convocatòria els grups artístics amb un màxim de tres anys de trajectòria, entre els quals es triaran 4 finalistes que actuaran durant el festival i que optaran als premis del jurat i del públic, amb dotacions econòmiques d'entre 2.500 i 4.000 euros. Enguany la cloenda anirà a càrrec de l'espectacle Migrare de la companyia valenciana Maduixa Teatre.

DONES I VALENCIANES

L'editorial Afers ha editat l'obra col·lectiva "15 dones valencianes". Reuneix quinze assaigs biogràfics sobre dones poderoses de la nostra terra, com Sor Isabel de Villena o Maria de Castella, i també d'altres conegudes pel seu treball i compromís amb el progrés i el feminisme, com l'escriptora Maria Cambrils o la ginecòloga Manuela Solís i Claràs. Dones de diferents classes socials i èpoques històriques, les vides de les quals conflueixen en una obra de lectura amena que pretén donar visibilitat als referents femenins de la nostra història. Les investigadores de Meliana Estefania Ferrer del Río i Laura Perís Bolta participen en el llibre, que va ser presentat en la Sala d'Exposicions de l'IMC amb motiu del Dia de la Dona.

Turisme Carraixet edita el primer Quadern de Viatge de l'Horta Valenciana

Alguna vegada t'has parat a pensar tot el que hi ha per descobrir al teu voltant? Potser, quan pensem a sorprendre'ns i deixar-nos portar per les experiències, mirem molt més lluny del que la vista ens abasta, no obstant això, hi ha molt a observar, olorar, tocar, assaborir, escoltar i sentir més prop del que pensem.

Sense anar més lluny, Turisme Carraixet ha presentat un quadern de viatge, poc convencional, que et permet gaudir de tots els encants d'Albalat dels Sorells, Alfara del Patriarca, Almàssera, Bonrepòs i Mirambell, Foios, Meliana i Vinalesa. Tresors a l'abast de tots, amb una filosofia clara de respecte per l'entorn inigualable que ens envolta,

per les persones que han treballat i continuen treballant la terra i, en definitiva, per tots els agents que fan possible un desenvolupament íntegre de la zona de l'horta del Carraixet.

Enfortir la connexió amb l'horta i descobrir els seus secrets són els principals objectius que es volen aconseguir amb el llançament d'aquesta iniciativa pionera amb forma d'història que vincula a la ciutadania amb el territori. "Es tracta d'una invitació a l'experiència i al descobriment mitjançant un relat en primera persona. De fet, si eres de la zona, és una invitació a l'autodescobriment, perquè que l'horta siga paradigma de la valencianitat té la seua explicació. Només cal

acostar-se i deixar-se portar. L'Horta no s'acaba mai", explica el periodista i creatiu publicitari Rafa Borràs, autor del llibre.

"Hem apostat per una publicació de qualitat, tant en contingut com en edició, que ens diferencia com a destí. Volem oferir la nostra essència, la nostra connexió amb l'Horta i amb els nostres pobles, i com totes aquestes narratives han configurat un relat inspirador per a visitar Turisme Carraixet", completa Noelia Rigoberto, tècnica de turisme de la Mancomunitat del Carraixet.

Té molt de sentit editar un llibre per a recórrer els nostres municipis perquè a mesura que vas coneixent-los, vas comprenent-los, admirant-los i acabes enamorant-te d'ells. Quan et submergeixes en l'horta descobreixes la seua bellesa, que és el renàixer constant, adaptant-se als temps, a les diferents circumstàncies. I el procés d'arribar a eixe nou renàixer és el que fa especials els municipis de Turisme Carraixet. No són només ara, han sigut abans i així comprem que seran demà.

Per a completar aquest quadern, des de Turisme Carraixet volen que es puguen col·leccionar aquestes sensacions i experiències de les quals ens parla Rafa Borràs, per això s'han previst una sèrie d'activitats gratuïtes al llarg de tot l'any,

REDACCIÓ SUSANA MARTÍN
FOTOGRAFIA TURISME CARRAIXET

vist com un mateix camp, al llarg de l'any, ha anat vestint-se de cols, de cebes, de melons... He visitat palaus i he admirat cases tradicionals. M'he assegut a escoltar el rumor de la séquia mentre berenava coca d'ametla i el sol s'amagava. Si gràcies a aquest llibre podem contagiar a algú el desig de viure moments com aquests, benvingut siga! Aquests són els tresors que paga la pena acumular, que ens enriqueixen de veritat i que ningú ens pot llevar”.

configurant un itinerari de vivències pels municipis del Carraixet.

“A totes les persones que entenen la vida com una col·lecció d'experiències els recomane que recorreguen els camins del Carraixet”, afirma l'autor, qui comparteix les seues vivències com a exemple. “He vist com un llaurador cremava la

palla de la xufa, a la llum de la lluna, envoltat pel silenci dels camps. He rigut i he plorat amb dones que van treballar a la fàbrica de la seda de Vinalesa o la conservera d'Alfara escoltant les seues històries”, recorda.

I prossegueix: “He passejat amb bicicleta per la vora del barranc i he

Qui vulga descobrir tot el que ens envolta i posar a prova els sentits, ha de llegir aquest quadern tan especial i crear el propi recorregut per l'horta valenciana. Està disponible en format digital i amb descàrrega gratuïta en www.turismecarraixet.com. Per a sorprendre's i deixar-se portar per les experiències i sensacions que Turisme Carraixet té per a nosaltres. ■

Turisme de l'Horta
CARRAIXET

mancomunitat
CARRAIXET

ALBALAT EN DANSA

Un festival únic en la seua espècie

REDACCIÓ JORGE PÉREZ
FOTOGRAFIA LA MARY POSA

Els dies 21 i 22 de maig, la 7a edició de la mostra de dansa contemporània d'Albalat del Sorells transformarà la plaça del Castell en un escenari a l'aire lliure obert a tots els públics

La dansa contemporània disposa de la capacitat per a emocionar qualsevol persona. L'atractiu moviment dels ballarins, les seues captivadores coreografies, el magnetisme dels seus cossos i els seus gestos, des dels més pausats fins

als més enèrgics... Uns exercicis executats amb mestratge i destresa que atrapen la mirada i que ens fan connectar amb la dansa contemporània.

Amb aqueix esperit, sabedor que la cultura i la dansa poden fer

gaudir totes les persones, l'Ajuntament d'Albalat dels Sorells impulsa la setena edició d'Albalat en Dansa. Un esdeveniment convertit en referent a l'Horta Nord, únic en la seua espècie a la comarca, que els dies 21 i 22 de maig transformarà la històrica plaça del Castell en un escenari a l'aire lliure.

"El festival és tot un luxe i ha demostrat que el públic gaudeix de la dansa, que podem arribar a persones de totes les edats. La dansa és una cosa plàstica, molt visual. La gent ve un dia i l'endemà repeteix perquè li ha agradat i això és meravellós", explica Pepa Cases, directora del festival, a més de ballarina, actriu, música i, en general, artista total molt coneguda pel públic valencià.

El programa reuneix a Albalat companyies i artistes del territori

Dansa contemporània a la plaça del Castell d'Albalat dels Sorells en la passada edició del festival

LA PEPA CASES, DIRECTORA DEL FESTIVAL

Coneixem Pepa Cases com a actriu i presentadora de televisió en programes com *Trau la llengua* o *El meu lloc al món*. Però la Pepa Cases és també ballarina, coreògrafa, cantautora, docent, escriptora i gestora cultural. Polifacètica i tot terreny, des de l'edició del 2018 dirigeix el festival d'Albalat en Dansa a l'Horta Nord.

nacional. Enguany hi haurà dues conegudes companyies valencianes -l'organització encara no vol desvelar-ne noms-, a més de ballarins vinguts des de Canàries, Galícia, Madrid, País Basc, Illes Balears i Andalusia.

Tot un luxe, com diu la directora, que professionals d'alt nivell tan diversos actuen durant un cap de setmana per al públic de l'Horta Nord, en un festival gratuït de carrer, de dia i de nit, en un entorn privilegiat i espectacular com el del Castell d'Albalat. "Sempre apostem per la varietat d'artistes i de disciplines, combinem gent jove i experimentada, actuacions individuals, de duets i de grups... Totes les companyies adapten els seus espectacles per fer-los al carrer o els creen de nous per al festival", apunta Pepa Cases, qui afe-

geix que les peces a representar són de durada breu "perquè siguen més entretingudes per al públic, per a les famílies i per a tothom".

Mostra referent a l'Horta Nord

Ara fa 7 anys, el festival Albalat en Dansa va nàixer com una mostra amateur per donar a conèixer la dansa contemporània al públic general. Sense perdre la seua identitat, a partir del 2018 l'esdeveniment adopta una forma professional de la mà de la ballarina i coreògrafa Pepa Cases. Com a directora del festival, Cases encapçala des de llavors l'equip d'organització per coordinar la programació.

La directora agraeix que un municipi com Albalat dels Sorells "aposte fermament per la dansa de carrer malgrat no tindre cap ajuda d'altra administració". "Si amb set

edicions el festival no para de créixer i no l'ha detingut ni una pandèmia, no puc imaginar com seria esta fita imprescindible amb més ajudes", detalla la directora.

Per la seua banda, la regidora de Cultura d'Albalat, Marisa Gimeno, valora positivament el paper de l'esdeveniment durant aquests anys, tant al poble com a la comarca, per ser una oportunitat única de veure artistes i disciplines diverses de forma pròxima. "Volíem fer un esdeveniment original que no hi haguera a l'Horta Nord, cosa que hem aconseguit. Des que començarem i després amb l'impuls de Pepa Cases com a directora, cada any el festival millora i li donem més suport perquè veiem que agrada al veïnat i que la gent de la comarca i de València visita Albalat", explica Gimeno. ■

ALFARA DEL PATRIARCA

Un conjunt arquitectònic excepcional

REDACCIÓ NELO VILAR
FOTOGRAFIA ALFARAPEDIA

Compta Alfara amb un patrimoni arquitectònic excepcional, inaudit per a un poble de la seua mida. Els edificis o elements catalogats sobten per la seua importància en el context valencià, per la seua singularitat i monumentalitat. En parlar de patrimoni ens venen al cap el Palau de la Senyoria, l'edifici de l'Ajuntament, l'església de Sant Bertomeu, l'antic convent de Sant Dídac, la Casa de la Serena, el Paretó, els fumerals dels nombrosos rajolars, el Molí, el Calvari, el Teatret, la Conservera o

els retaules ceràmics del segle XVIII distribuïts pels seus carrers.

El llistat podria ampliar-se fàcilment fent menció al centenar molt llarg d'edificis de modernisme valencià (i altres estils anteriors o posteriors) que dominen els seus carrers. Sobre el mapa ens apareixen més de dos-cents ítems.

Però no hem de considerar només els edificis a partir dels seus elements singulars, sinó també el seu valor de conjunt, que contribueix a configurar una composició representativa de l'arquitectura i el

Conjunt arquitectònic de base modernista al carrer Sant Bertomeu d'Alfara del Patriarca

paisatge de l'àmbit de la comarca de l'Horta. La major part dels edificis llueixen ara com fa cent anys, conserven la memòria del lloc, la seua evolució i la seua identitat. No ens resulta difícil imaginar els carrers del centre d'Alfara com a plàtós en pel·lícules ambientades a principis del segle XX.

Una interpretació necessària d'este patrimoni pot convertir cada passeig pel poble en una ruta per un museu viu, entre estímuls estètics de gran riquesa. Apreciar este valor és fonamental en l'àmbit local, ja que quan apreciem allò que és nostre millorem també la nostra autoestima col·lectiva, la nostra dignitat com a poble i la nostra qualitat de vida.

Els carrers contenen la seua història, que és la de les persones que hi han viscut; una història de penes i alegries, d'esforços, de treball i de patiment col·lectiu amb experiències extremes com la guerra o la postguerra.

La riquesa arquitectònica, urbanística i paisatgística del poble es troba en les diferents tipologies de construcció que corresponen a

mostres úniques d'una artesania finíssima, en què els oficials mostaven un gran coneixement de l'ofici, un domini virtuós de la tècnica, un sentit artístic del treball i una gran estima per la seua faena. Estaven, a més, ben informats, perquè les modes i els gustos de la gent anaven canviant.

Entre els detalls en què podríem detindre la nostra mirada trobem baixants de fundició amb les característiques caretes en relleu; balcons, guardamalletes o reixes de forja o de fundició; portes amb picaports escultòrics, motlures, batedors o reixes de forja; esgrafiats, murs encoixinats, falsos estucs, arcs escarsers, pedres roderes, sòcols, pilastres, guardapols o tota classe de motlures sobre les façanes; ràfecs, cornises, ampits i frontispicis, torres i teulades de teula àrab.

Hi trobem llargs panys de cases que permeten la immersió en la història del poble, i també nombrosos detalls que criden l'atenció, realitzats segons oficis ja difícils de trobar, com ara la forja o l'ebenisteria, amb la producció d'objectes únics que cal preservar i valorar amb estima mirant cap al passat d'Alfara del Patriarca. ■

diferents moments històrics. L'antiguitat dels edificis mostren els distints estils, però també la diversitat de materials, de manera que no és difícil trobar murs construïts en tapial, maçoneria, rajola visible o rajola vista, per exemple. La pedra i la calç contenen històries d'esforç i de dignitat.

El valor és històric, cultural, arquitectònic (quant a tipologia o elements singulars), urbanístic (per

la definició, articulació i estructuració de la trama) i paisatgístic: són conjunts harmoniosos i es troben en un context d'horta viva.

La riquesa en detalls ornamentals és grandíssima, tant com la perícia dels artesans que els construïen. Generalment, fusters, manyans i mestres d'obra intentaven no repetir-se en els seus treballs, de manera que el que tenim als nostres carrers són, ben sovint,

LLIBRE

activitats lectura | foios 2022

4 de maig | 18 hores

Biblioteca

CONTAR I CANTAR

amb Ana Canet
fins 4 anys

5 de maig | 18 hores

Biblioteca

CONTACONTES

amb Almodena Francés
a partir de 5 anys

6 de maig | 18 hores

Parc Rei En Jaume

PREMIS SAMBORI LOCALS

amb Hi havia una vegada!
a càrrec de 5dBRAS

RESERVES PER CORREU ELECTRÒNIC A biblioteca@foios.es
 PER TELEFON EN HORARI DE BIBLIOTECA AL 678724081
 PLACES LIMITADES

Ajuntament de Foios
Biblioteca

Accés a l'estació de Xàtiva amb la campanya 'Suma't al transport públic'

GUANYEM XARXA DE COMUNICACIÓ

FGV promou la targeta única SUMA amb la integració tarifària i l'abaratiment del preu del bitllet per al transport públic, incorporant-se l'Horta Nord com a zona A

REDACCIÓ **EDUARD RAMÍREZ**
FOTOGRAFIA **ALAMIDA**

Prop de tres milions de persones han tret la targeta SUMA des que la van posar a l'abast del públic el passat 31 de gener. Amb la nova targeta el transport públic metropolità ha assolit millors possibilitats de comunicació, ja que permet fer transbordaments i connexions entre els diferents serveis de transport dependents d'administracions locals, metropolitanes, autonòmiques i estatals. És a dir, amb un únic títol en les nostres mans podem manejar-nos amb els trenets i tramvies de Metrovalencia, els autobusos rojos de l'EMT del cap i casal així com els grocs de la xarxa MetroBus, i els trens de Ro-

dalies de RENFE. I damunt amb uns preus més barats que fins ara, amb una rebaixa que va de l'11% al 55% segons el trajecte, que s'afegeix a les facilitats de la simplificació de zones inaugurada alhora que la targeta SUMA, que ha integrat la totalitat de l'Horta Nord en la zona A.

Sovint la simplificació de la perspectiva d'acostament als temes ens aporta grans avantatges. Com en el cas actual, que representa un gran estímul a l'ús del transport públic en els trajectes metropolitans. Les facilitats al moviment personal metropolità, la major accessibilitat tant per les noves tari-

fes com per les opcions combinades, unides a la reducció de la contaminació i la millora dels efectes de la pandèmia, multipliquen l'atractiu de l'oferta actual. Gràcies a la coordinació de les diferents administracions i a la reclamació d'anys d'usuaris i usuàries, a hores d'ara se'ns obrin possibilitats millors de transport públic, més netes i més barates. Per això la targeta desenvolupada per la Generalitat mitjançant l'Autoritat del Transport Metropolità de València (ATMV) s'ha escampat entre la població a un ritme imponent. El conseller Arcadi España, responsable de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat, anuncia que la Targeta SUMA 10 «ja representa el títol més usat per a viatjar per la xarxa de Metrovalència. I en conjunt, una de cada tres persones que viatja en transport públic a hores d'ara ho fan amb títols SUMA».

Les dades de la distribució de l'extensió mostren que els viatgers provistos de títols SUMA suposen ara com ara un 23% en EMT, un 50% en Metrovalència, un 10% en Rodalies i un 45% en Metrobus. España valora molt positivament la implantació dels nous títols: «SUMA ha esdevingut una peça clau per a atraure més viatgers i viatgeres al transport públic metropolità, i això ajudarà a descongestionar les ciutats i a reduir-ne la contaminació. Estendrem la iniciativa a altres punts de la Comunitat Valenciana, com les àrees que envolten Alacant i Castelló, així com els municipis exteriors a l'àrea metropolitana de València però el veïnat dels quals s'hi traslladen a diari per a treballar o estudiar».

Des de començaments del mes de març s'ha recuperat el servei nocturn que ofereix Metrovalència els divendres, els dissabtes i els vespres de festius, fins a les tres de la matinada. L'ampliació dels horaris va començar al desembre de 2018, però com a conseqüència

de la pandèmia i les restriccions ciutadanes de moviment, es tallà al març del 2020. La menor incidència actual ha permés tornar-lo a posar en marxa abans de les festes falleres. El conseller Arcadi España recorda que continua sent obligatori «l'ús de carasseta en estacions, abaixadors en superfície i l'interior dels vehicles per a poder garantir un transport segur, perquè no podem baixar la guàrdia».

A la Lluna de Metrovalència

La tornada d'aquest servei conegut com "A la Lluna de Metrovalència" s'acompanya de la imatge de la il·lustradora valenciana Luna Pan. Un cartell que fa al·lusió a la nit, les persones usuàries i els animals

nocturns representats de manera simbòlica i amable com uns acompanyants imaginaris més: el nostre rat-penat, la rabosa, el mussol i l'òliba.

La freqüència de pas dels combois de tramvia són de 40 minuts i l'últim pas per Benimaclet cap a les diferents destinacions és al voltant de les 2.30h. El mateix ritme de pas que els trens de la Línia 1 i 2 cap a Seminari i Paterna, mentre que a Rafelbunyol, Bétera i Llíria passen cada 80 minuts, amb l'últim pas per Àngel Guimerà es realitza abans de les 3 de la nit. A poc a poc recuperem la seguretat en els nostres moviments i eixamblem les nostres possibilitats vitals amb el transport públic. ■

La targeta que ens uneix

Dins de la targeta única Suma caben els teus abonaments de metro, bus, rodalia i metrobus, per a arribar on necessites i amb un estalvi de fins al 50%

SENTIM LES LLIBRERIES

GAUDIM DELS LLIBRES

REDACCIÓ MIREIA CORACHÁN
FOTOGRAFIA ALAMIDA

‘Sentim les llibreries’ és un gran amic invisible local, mitjançant el qual cada participant rep un llibre sorpresa i té, al seu torn, l’oportunitat de regalar-ne un a una altra persona participant. La iniciativa va nàixer al 2020 en una primera edició gestionada per Maria Bastarós i un equip de voluntaris entre els quals hi havia persones vinculades a l’escriptura, al món de la cultura, de la comunicació i a les llibreries. En aquell moment es van sumar setze llibreries, únicament de la ciutat de València, però va obtenir un gran acolliment pel públic, amb més de 2.000 participants i amb una acceptació molt favorable per part del col·lectiu de llibreters i llibreteres.

La segona edició, desenvolupada entre la primavera i l’estiu de l’any passat, va estar coordinada per la Fundació FULL, a la qual s’incorporaren 50 llibreries d’arreu del territori valencià i on participaren 3.000 persones. Un èxit que enguany volen repetir o inclús superar, segons ha explicat Teresa Val, directora de la Fundació, qui també ha ressaltat el caràcter lúdic de la iniciativa: “Es planteja com a un joc i això genera divertiment i una complicitat molt bonica entre els participants i els llibreters,

que actuen com a prescriptors”. “La potència de la idea és la seua senzillesa i la confiança amb el llibreter o llibretera”, ha assenyalat. Aquest projecte va sorgir com a resposta al passat confinament, però, donada la gran acollida de la societat, ara que ens aproximem a una nova normalitat, la Fundació FULL vol continuar amb la proposta, amb l’objectiu de donar suport a les llibreries, estretir la proximitat i complicitat que es crea entre elles i fer comunitat.

En aquesta línia, Fernando García, llibreter de Railowsky, a Moncada, ha destacat que la campanya “et dona l’oportunitat i et facilita el privilegi de conèixer millor als clients”. “És un joc divertit que ens permet aprofitar el nostre paper de prescriptors. Quan encertes, l’alegria és encara major”, ens conta entre rialles. A més, segons ha ressenyat, “la iniciativa permet que els lectors isquen de la seua zona de confort obrint-se a noves idees”.

Instruccions per a participar

Del 28 de març al 4 d’abril, les llibreries interessades poden inscriure’s en la campanya. Des del 7 fins al 25 d’abril, cada lector participant ha de completar un formulari i inscriure’s en una de les lli-

breries de la iniciativa, especificant quins gustos literaris té per tal de facilitar la tasca al seu regalador.

Després, a partir del 9 de maig, cada participant rebrà un correu electrònic amb la fitxa de l’intercanvi anònim que li ha sigut assignada. No sabrà el seu nom real ni tindrà accés al seu email: només coneixerà un sobrenom, l’edat i els gustos literaris. D’aquesta manera, els participants hauran d’acudir a la seua llibreria i triar un llibre adient per a la persona que els ha tocat. A partir del 6 de juny, es podran arregar els llibres corresponents.

“No hi ha una despesa mínima o màxima: si decideixes regalar una novetat de trenta euros, perfecte, si adquireixes un llibre de butxaca de nou euros, perfecte també. Es tracta de regalar sense esperar que la teua inversió et siga retornada”, explica Val. “Tots els participants triaran el seu regal amb la millor de les voluntats: un

llibre en particular per a una persona en particular". Finalment, a partir del mes de juny, les persones participants podran anar a recollir les seues lectures sorpresa a les llibreries corresponents.

Per aconseguir un major ressò de la iniciativa, des de FULL con-

viden els participants a fotografiar el seu regal i compartir-lo en la seua xarxa social favorita amb l'etiqueta #Sentimlesllibreries. El vessant virtual d'aquest projecte ha sigut fonamental per consolidar i expandir la idea i enguany també serà la clau del seu èxit.

La lectura ens uneix i estreix vincles, i això es posa en relleu en aquesta experiència basada en la màgia i la complicitat de la lectura. Busquen les llibreries més pròximes que s'hagen adherit al projecte i participen d'aquest preciós projecte compartit. ■

#sentimlesllibreries

Apunta't a partir del 7 d' abril

FULL FUNDACIÓ
PEL LLIBRE
I LA LECTURA

Somni botànic a Meliana

L'Institut Municipal de Cultura de Meliana acull fins al 9 d'abril l'exposició 'Botànica', de Pablo San Juan (Logronyo, 1960). La mostra és un assaig fotogràfic que experimenta amb imatges florals obtingudes amb polaroid, que posteriorment són modificades analògicament i inserides en creacions pictòriques ampliades. Les obres parlen de color, calidesa i de la força de la simplicitat, en un recorregut que transporta a l'espectador a un univers on realitat i ficció

dialoguen, com si d'un somni es tractara. Cada imatge expressa una necessitat evocadora, una mirada íntima cap a una naturalesa etèria i fràgil que, tal volta per això, resulta captivadora i poètica. Entrem en una atmosfera d'introspec-

ció, en què estètica i tecnologia estan equilibrades i són alhora ferramenta i finalitat. Una exposició perfecta per a donar la benvinguda a la primavera, que arriba a Meliana després de passar per València, Logronyo i Puçol. ■

El Pla d'Educació Ambiental de l'EMTRE ja està en marxa

emtreduca
per un futur redó

Aprén a reciclar els residus i a cuidar el medi ambient

Molt prompte, al teu municipi.

Més informació a emtre.es/educacion-ambiental/

emtre
entitat metropolitana per al tractament de residus

24/03_22/05_2022

TRESORS amb HISTÒRIA

L'EXPOSICIÓ

organitza

amb la col·laboració de

TOTS
A UNA
VOSTRA

una producció de

en associació amb

basat en el format "National Treasures"
creat i licenciat per

L'ETNO. Museu Valencià d'Etnologia

C/ Corona, 36. 46003. Dimarts a diumenge, de 10 a 20 h

www.letno.es

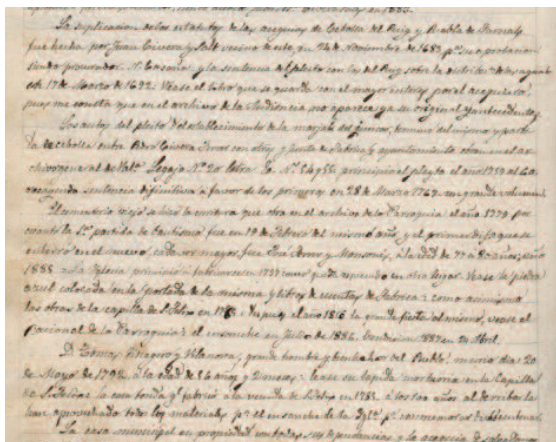
ARRELS EN LA BOIRA

La font de Caduf i altres referències de La Pobla de Farnals, una incògnita per a l'arqueologia

REDACCIÓ ENRIC PALANCA
FOTOGRAFIA ALAMIDA

Tot poble té història i llegenda. La Pobla de Farnals no és cap excepció. Però què passa quan un poble té més llegenda que història? La condició original humil de molts pobles de la comarca va impedir la constància de massa fonts documentals. Guerres i revolucions van disminuir encara més qualsevol document, més enllà de la història costumista recent: allò que coneixem com “de tota la vida” i que no és més que el record de les generacions immediates a la nostra.

La història dels orígens de La Pobla de Farnals és minsa. Remetré fonamentalment als treballs de Julio Samuel Badenes sobre la història del municipi lligada al del Puig de Santa Maria. En síntesi serien l'evolució d'una alqueria musulmana alineada junt al recorregut de la Via Augusta entre Sagunt i València, que faria les vegades de fonda i que al mateix temps donaria sentit al nom de Farnals com provinent de “fenals”,

Plaça de la Creu i
església de Sant Josep
de la Pobla de Farnals

campes de fenc per alimentar les cavalleries.

La llegenda també té la seua història. Un document parroquial signat pel prevere Luis Civera Sales al 1888 pretén explicar la història de La Pobla de Farnals amb una alqueria (poblament rural d'època islàmica) situada al voltant de la font del Caduf. Al document se situa l'emplaçament a l'actual plaça de La Creu, on es troba actualment l'església de Sant Josep.

Sembla que història i tradició quadren, però res més lluny de la realitat. A la plaça de La Creu no ha existit cap font del Caduf (citada històricament al *Diccionario de Madoz*, 1845). L'església de Sant Josep es construeix sobre una antiga ermita homònima, que s'eixampla al segle XVIII sobre terrenys escripturats com a camps de labor. Només unes cases antigues de la família Ferrer serien solar de l'actual casa-badia. En aquestos casos, l'arqueologia té l'última paraula i cap informació històrica disposa de fonament material.

La Pobla de Farnals compta amb zones catalogades com d'interés arqueològic. Les recents actuacions urbanístiques han permès donar pas a la investigació arqueològica i els resultats són a simple vista decebedors. Primerament, al lloc alternatiu per a situar l'alqueria de Farnals, al barri del Moratall, s'ha trobat el fonament d'un edifici del segle XVI, possiblement un taller d'espart. Hi havia terra de labor al voltant i ni rastre de camí que es considerara una via de comunicació important. A continuació, en la pròpia illa on està

Diversió musical en família

REDACCIÓ EDUARD RAMÍREZ
FOTOGRAFIA VALENCIÀ A LA DIPU

Presentació del disc 'Mans enlaire'
al Centre Cultural la Beneficència

La música en valencià viu momenta d'expansió i diversificació d'estils. Molts dels grups que ja hi eren han sobreviscut a la pandèmia i també s'han creat noves formacions d'expressió en la nostra llengua arreu del territori valencià. També, per descomptat, propostes adreçades al públic familiar, que l'àrea de Normalització Lingüística de la Diputació de València ha recopilat en un CD per a distribuir-lo entre els ajuntaments i les escoles de la província. El dissabte 19 de febrer es va presentar el disc 'Mans enlaire' al Centre Cultural la Beneficència, una compilació de 15 temes de diferents grups en actiu de música en valencià per a infants. Compta amb una important presència de bandes de l'Horta Nord, com ara Ramonets de Burjassot, Rodamons d'Alboraia, la vocal de La Factoria de Sons Aitana Ferrer, el cantant de Canta Canalla Edu Marco, o com Marta Margaix

en Iruixa & Skargots i Àlvar Carpi amb Esther Andújar. A més presenta una versió inèdita de la coneguda cançó de Dani Miquel «La princesa ratolina».

'Mans enlaire' compta amb el disseny colorista d'Elga Fernández Lamas amb la col·laboració de Luis Rivera. A més de la distribució del CD físic, és accessible en bandcamp i en vídeos al youtube, també amb la versió subtítulada per a karaoke. La selecció de grups és de Josep Vicent Frechina: «L'encàrrec venia de l'estiu de 2019 i la tria pretenia ser exhaustiva, però han aparegut grups nous després de fer-ne la selecció». El disc busca mostrar diversitat a través de temàtiques diferents, com la pluja, l'estiu o les llegendes, i també mitjançant l'atractiu dels estils musicals i l'esperit transgressor i divertit. «Havia de ser un mostrari promocional i no cap arxiu històric. És a dir, grups actius que puguem

actuar i ser contractats a hores d'ara. L'objectiu és subratllar que disposem d'una escena potent de música infantil i familiar en el País Valencià, com no n'hi ha hagut mai. Alhora volem crear un instrument educatiu disponible en la xarxa, amb tot a l'abast per al màxim de públic possible. Internet obri possibilitats impensables abans per a llengües minoritzades com la nostra», rebla Frechina.

Programar de manera estable

Ara, per tant, és el torn d'escoles i d'ajuntaments, que poden programar de manera estable sense por a repetir-se, ja que amb 'Mans enlaire' tenen a l'abast la demostració d'una escena familiar de qualitat i ben variada, podent traslladar una oferta diversa d'entreteniment i cultura. La diputada responsable, Dolores Gimeno, explica que pretenen «coordinar una xarxa d'iniciatives locals

que s'adapten millor des de la proximitat, per això fem campanyes de materials específics, com ara de moixerangues, falles, pilota... Volem que el valencià estiga al carrer, amb cançons per a xiquetes i xiquets per a jugar en valencià. Des de la Diputació la nostra tasca és que el valencià arribe a tots els pobles, a cada racó, amb la creació de recursos útils».

Coordinació i suport al valencià

Des de la Unitat de Normalització Lingüística ara com ara tenen en marxa les ajudes al comerç local, en forma de subvenció directa als ajuntaments, que les adapten a la seua pròpia realitat. La característica comuna és que els municipis han de donar, almenys, un premi a l'ús tradicional del valencià en el comerç local, com ara els cartells de les botigues, i un altre a l'ús innovador en el context tecnològic i de xarxes socials. També tenen els vídeos musi-

cals que busquen promoure el valencià en escenaris urbans #SonatanBé. El tècnic Toni Torregrossa destaca com «promovem un treball en xarxa, subministrem materials per a un treball col·laboratiu a favor de l'ús social del valencià, a banda d'oferir l'atenció directa a les consultes municipals». Per a la cap de la Unitat, l'acadèmica Imma Cerdà, «el protagonisme el tenen les oficines i els tècnics locals, com és el cas d'Alboraia, Burjassot i Massamagrell, d'on han sorgit idees innovadores com ara les campanyes de Carta als Reis d'Orient i la de les Rebaixes. Amb altres ajuntaments més menuts, oferim ajuda per al plantejament dels plans lingüístics locals, com en el cas de Museros, Meliana i Massalfassar. Per als programes d'ajuda als ajuntaments busquem complicitats amb tècnics de cultura, educació i desenvolupament local, i coordinem materials de suport, di-

dàctics i obsequis. Des de la coherència entre continent i contingut, ja que comptem amb subministres de molta qualitat, fabricants, creadors i disseny, que a més traslladen valors positius, com l'estima pel que ens és propi». Perquè la complicitat facilita el diàleg, generem identitat des de la proximitat i la inclusió, sobretot quan compartim la música, l'humor i l'alegria. ■

SONATANBÉ

www.sonatanbe.dival.es
i en les plataformes de YouTube i Spotify

La cançó d'autor arriba a Godella

El municipi serà els dies 6, 7 i 8 de maig seu del Festival BarnaSants, amb la celebració de concerts de Montse Castellà, Javier Gurruchaga i Toti Soler

Projecte de Cultura en Xarxa barnasants.com

BARNASANTS

Del 22 de gener al 20 de maig 2022 CANÇÓ D'AUTOR

Venda d'entrades a barnasants.com

MONTSE CASTELLÀ

DIVENDRES 6 DE MAIG 22.30h
VILLA EUGÈNIA DE GODELLA

JAVIER GURRUCHAGA

DISSABTE 7 DE MAIG 22.30h
TEATRE CAPITOLIO DE GODELLA

TOTI SOLER

DIUMENGE 8 DE MAIG 19.30h
TEATRE CAPITOLIO DE GODELLA

Patrocinador principal:

GENERALITAT VALENCIANA
SEMPRE TEUA
INSTITUT VALENCIÀ DE CULTURA
GODELLA AJUNTAMENT

fundació sgae inmem

REDACCIÓ MIREIA CORACHÁN
FOTOGRAFIA AJUNTAMENT DE GODELLA

L'entorn màgic de Villa Eugènia i el referent Teatre Capitolio de Godella seran escenari durant el mes de maig del Festival de cançó d'autor BarnaSants, amb l'actuació de tres artistes de primer nivell amb trajectòria consagrada. La primera cita serà el 6 de maig, quan la cantautora Montse Castellà presente el seu cinquè disc titulat "Salicòmia", el qual inclou un duet amb Lluís Llach i una versió de Joan Baez. Serà al paratge de Villa Eugènia a les 22.30 hores. Les seues noves cançons, alegres, valentes i resilients, portaran llum, llibertat i molts somriures a la localitat de l'Horta Nord.

Un dia més tard, el 7 de maig, Javier Gurruchaga actuarà en el Teatre Capitolio de Godella a les 22.30 hores. L'espectacle recorre les genuïnes pàgines dels relats fascinants que l'Orquestra Mondragón ha introduït al públic durant més de quatre dècades. Un viatge divertit, nostàlgic, vitalista, teatral i musical en el qual Javier Gurruchaga cantarà temes del seu ampli i conegut repertori.

Finalment, Toti Soler clausurarà el pas del Festival BarnaSants per Godella. Soler oferirà, el 8 de maig

Centre d'Art Villa Eugènia

també en el Teatre Capitolí, la seua visió de la música a través d'una obra mediterrània, contemporània i universal. El cantautor expressarà a través de la seua música al públic godellenc el seu ampli i exquisit univers musical.

El BarnaSants és un festival que va nàixer a la ciutat de Barcelona fa 40 anys, amb una trajectòria impecable i que ha anat fent-se gran. Godella serà una de les seues que acollirà aquest festival de cançó d'autor, que també tindrà parades durant aquest any 2022 en altres punts de la geografia autonòmica com València, Bellreguard, Sagunt, Petrés o Bunyol. Gràcies al paraguai del festival, Godella podrà gaudir d'artistes de la mesura de Castella, Soler o Gurruchaga i l'orquestra Mondragón.

Tatiana Prades, la regidora de Cultura de l'Ajuntament de Godella, ha manifestat que des de l'Ajunta-

ment "estem molt contents de la celebració del BarnaSants al nostre poble perquè al remat és un reconeixement de la tasca que fem en fer valdre la cultura en un municipi com el nostre".

Premi al bon govern

Prades ha afirmat que durant tres dies "gaudirem de molt bona música a Godella i esperem que la gent valore aquest treball i esforç", un treball que s'ha vist traduït en un reconeixement, segons ha referit la regidora: "Ens han guardonat recentment amb els premis que la Federació Valenciana de Municipis i Províncies atorga a les polítiques de bon govern posades en marxa en matèria de cultura al municipi". El reconeixement arriba arran del projecte 'Villa Eugènia Online' (<https://villaeugenia.godella.es/>), concebut pel departament de Cultura municipal per a permetre a la

ciutadania gaudir de totes les exposicions que es realitzen en l'emblemàtic espai a través d'un web intuïtiu i accessible on es poden consultar totes les mostres que s'han inaugurat en format físic durant els últims mesos.

"Tot són bones notícies per a un sector que sempre hem volgut protegir, cal recordar que a Godella ni en el temps més dur de la pandèmia vam cancel·lar els nostres compromisos culturals i buscarem alternatives per a no renunciar a la nostra responsabilitat com a programadors de cultura", ha conclòs.

Ara ha arribat el temps de recuperar la màgia de la presència, de la multitud al caliu de la bona música i la llum de la cultura. Els concerts del Festival BarnaSants a Godella només son l'inici d'una nova obertura dins del retrobament que suposa per a la societat qualsevol expressió artística. ■

AMPARO MARTÍ

La pilotari de Moncada compleix el somni de ser professional

REDACCIÓ NÚRIA GARCIA
FOTOGRAFIA ESTUDI MARTÍ
FEDIVAL - EL ZURDO

Una vegada hi havia una xiqueta que somiava en poder dedicar-se al que més li agradava del món: jugar a pilota valenciana. Va començar a fer manotades de ben menuda, gràcies a l'afició del seu pare i dels seus dos germans, als qui acompanyava sovint a entrenar, primer al Club de Moncada i més endavant al de Borbotó. A la menuda, molt alegre i espavilada, no li importava que aquell univers màgic en el qual s'endinsava estiguera acaparat majoritàriament per hòmens, perquè tampoc ningú li posava cap impediment a l'hora de jugar. La xiqueta es feu gran i, un bon dia, es va despertar amb un contracte i una Copa baix del braç.

És la història d'Amparo Martí Palanca, pilotari de Moncada, que junt amb 11 companyes ha estat recentment contractada per part de la Federació de Pilota Valenciana en una nova i revolucionària etapa

que les dones enceten en la búsqueda de la igualtat dins de l'esport autòcton.

Amparo s'ha convertit, junt amb Aida i Fanni, en la guanyadora de la I Copa Diputació de València de raspall femení professional. El passat 27 de març es va proclamar junt amb Victòria de València campiona del I Desafiament de raspall professional femení a Bellreguard, i durant el mes d'abril disputa la I Copa Diputació d'Alacant de raspall femení.

Tot i el moment dolç que travessa la jove pilotari, no es tracta de cap conte de fades. Amparo ha fet realitat el seu somni a base d'esforç, superació i la creença ferma que, per descomptat, les dones poden estar al mateix nivell que els homes, en tots els àmbits i en concret en esports com la pilota valenciana. "Sempre hem sabut del nostre potencial i des de fa alguns

anys les institucions han començat a donar-nos espais amb més protagonisme i formació més adequada mitjançant la tecnificació, però allò ben cert és que en els últims mesos tot ha passat molt de pressa", explica Amparo.

Des de l'àrea d'esports de la Diputació de València es va impulsar en 2017 la celebració de la jornada 'Va de dona', que la Federació de Pilota Valenciana ha convertit en

La jugadora després de guanyar un campionat junt amb la seua mentora Ana Belén Giner

una festa anual de reivindicació per tal d'afavorir l'accés de les dones a la pilota valenciana. En aquella primera edició tingué lloc una partida històrica al Trinquet de Pelayo de València que va comptar amb la participació de la jugadora de Moncada.

Més recentment, la Direcció General d'Esports de la Generalitat s'ha mostrat favorable a impulsar la professionalització de les xiques, però no hi ha llum sense ombres. Les desavinences entre la Federació i la Fundació (gestionen el món amateur i el món professional masculí respectivament) per la tutela de les jugadores han entelat un camí que ja de per si estava farcit d'obstacles. "Estem molt contentes pel que estem aconseguint, però queda molt a fer encara i la situació entre les dues entitats no ajuda. No m'agrada este malestar continu, hauriem d'estar units en qüestions com esta, però segons estan les coses és molt difícil avançar", subratlla Amparo Martí.

Així i tot, el semblant de la pilotari contagia l'alegria i la passió que sent pel nostre esport. "Ens coneixem totes molt bé perquè portem quasi tota la vida compartint carrers, frontons i trinquets, i pel meu caràcter em sent molt pròxima

Aida, Fanni i Amparo alcen el trofeu de la I Copa Diputació de València

a les meues companyes", expressa la professional. "Respecte a la passió per la pilota, en bona part l'he après de la que ha sigut la meua mestra, Ana Belén Giner, al Club de Borbotó. No només em va transmetre els coneixements tècnics per a saber jugar a pilota, sinó els valors intrínsecs a l'esport", ressenya Martí.

L'honestetat de la pilota

D'entre ells, Amparo destaca l'honestetat a l'hora de donar un quinze quan es fa una falta: "Encara que hi haja jutges a les partides, la responsabilitat individual ens fa alçar la mà quan la pilota ens colpeja alguna part del cos més

enllà de l'avantbraç, tot i que no ho haja vist ningú".

Siga com siga, últimament Amparo Martí no regala massa quinzos. La jove jugadora de Moncada té una esquerra potent i una capacitat de reacció enmig de la canxa que sobta a les seues contrincants. "Ser esquerrana és un avantatge, perquè trenca els esquemes de les companyes contra les qui jogue. Els pare quasi totes les pilotades que envien a la muralla i ataque dirigint la pilota cap on més els fa mal", detalla la jove. Tot i que abans jugava en la posició de rest, i que fins i tot va guanyar un campionat individual en la categoria sub-23 contra Ana de Beniparrell,

MONCADA
sempre activa!
 Ajuntament de Moncada
 Regidoria d'Esports

reconeix que es troba molt còmoda jugant de mitgera o a la punta perquè és molt efectiva tancant els jocs. “Este esport em permet descarregar tensions, jugar en proporció una gran dosi d’energia i això em fa sentir molt feliç”, manifesta amb un gran somriure enlluernant-li el rostre.

No és cap conte de fades, però a Amparo potser només li falten les ales per a volar. Moncada compta amb una nova ambaixadora dins la pilota valenciana, i paga la pena endinsar-se amb ella en este fantàstic univers. ■

A l’esquerra, Amparo Martí a un cartell de la campanya ‘Va de dona’ de la Federació de Pilota Valenciana. Baix, la jugadora junt amb Victòria de València després de guanyar el primer desafiament de raspall professional femení a Bellreguard

Amparo i les seues companyes d’equip en la Copa Diputació de València junt amb aficionats i aficionades de Moncada després de guanyar la final

**JUGUEN ELLES
GUANYEM TOTS**

teika
EL BUEN VENDING

La major aposta per l’esport femení valencià

CELEBRACIÓ DE SANT ANTONI ABAD

La pràctica totalitat dels municipis de la comarca han celebrat enguany la festa de Sant Antoni amb la benedicció dels animals i el repartiment de les tradicionals calderes de fesols i naps entre el veïnat. És el cas de Massalfassar, que completà els actes amb la cremà de la falla, la cordà i la sortija, gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament amb els festers de Sant Antoni i l'Associació Amics del Coet.

LA RUTA ESTELLÉS DE BURJASSOT

La Coordinadora pel Valencià de l'Horta Nord ha organitzat visites escolars per tal de descobrir la història i la sensibilitat dels poeta Vicent Andrés Estellés a través d'una ruta pels carrers de Burjassot. L'alumnat de 6é del CEIP San Juan de Ribera de la localitat ha encetat la campanya disfrutant del passeig amb les explicacions d'Isabel Anyó, neta del poeta.

EGOS I CONFESSIONS DE TONI MOLLÀ

L'escriptor i periodista Toni Mollà (Meliana, 1957) ha publicat "El tercer toc" (Vincle), un dietari iniciat el seu primer dia de jubilació "no desitjada". En un recorregut diari d'un any de durada per vivències, reflexions sobre l'entorn cultural i polític i paisatges vitals, la veu de l'autor s'unix a la de Josep Orts, un alter ego que permet a l'obra ballar entre ficció i realitat. Autobiografia, assaig, periodisme i literatura conflueixen amb equilibri en l'obra més íntima de l'autor.

ALBALAT I EN DANSA

21 - 22 - MAIG - 2022

VII FESTIVAL DE DANSA DE CARRER
ALBALAT DELS SORELLS (VALÈNCIA)
PLAÇA DEL CASTELL